

ROTTERDAM 'RULES' IN MARITIEME RECHTSPRAAK

Op 23 september 2009 wordt in Rotterdam het 'United Nations Convention on Contracts for the International Carriage of Goods Wholly or Partly by Sea' ondertekend. Dit VN-verdrag, Rotterdam Rules genoemd, beschrijft de rechten en plichten van de partijen die belang hebben bij het zeevervoer van goederen. Met de Rotterdam Rules komt er meer duidelijkheid over wie, waarvoor, wanneer, waar en tot in welke mate verantwoordelijk en aansprakelijk is. Deze internationale rechtszekerheid bevordert de internationale handel en leidt tot een besparing in kosten.

De Rotterdam Rules vervangen de Hague Rules (1924), de Hague-Visby Rules (1968) en de Hamburg Rules (1978). Deze verdragen zijn inmiddels ingehaald door de tijd. Ontwikkelingen als containervervoer en elektronische berichtenuitwisseling kwamen nog niet in deze verdragen voor. Gevolg daarvan is dat er hiaten in het recht ontstaan en iedere rechter opnieuw het wiel moet uitvinden. Nationale of regionale regelgeving is echter niet efficiënt, omdat 90% van de zeevaart internationaal plaatsvindt. Met het nieuwe verdrag worden de regels weer internationaal op elkaar afgestemd.

Duidelijkheid over aansprakelijkheid

Wat verandert er nu met de Rotterdam Rules? In het geval van een gestrand schip, een gestolen container, schade aan een lading is in de Rotterdam Rules duidelijker vastgelegd wie waarvoor verantwoordelijk en aansprakelijk is. In tegenstelling tot de oudere verdragen kunnen andere partijen in de keten, zoals stuwadoors, nu ook medeaansprakelijk zijn. Voor vervoerders is de aansprakelijkheid voor schade aan de lading verhoogd. Ook zijn er duidelijkere verplichtingen voor de afzender. Zo moet deze ervoor zorgen dat de goederen tijdig gereed zijn voor vervoer. Containers en trailers moeten zodanig geladen worden dat ze de zeereis behoorlijk kunnen doorstaan. Daarnaast wordt bij schade de rechtsgang gemakkelijker gemaakt. De verjaringstermijn hiervan is verlengd van 1 naar 2 jaar en de vervoerder moet met naam en adres op het vervoersdocument staan.

Vervoer over zee én land

De Rotterdam Rules worden van toepassing op contracten voor goederenvervoer over zee én hebben ook betrekking op het voorafgaande of aansluitende landvervoer. Hierdoor kan multimodaal vervoer onder één contract worden afgewikkeld en is er één juridisch regime van toepassing.

E-commerce

De Rotterdam Rules leggen de juridische infrastructuur neer voor de ontwikkeling van e-commerce in het zeevervoer. Het gaat daarbij niet alleen om de introductie van elektronische vervoersdocumenten. Met de Rotterdam Rules ligt er tevens een basis voor geheel documentloos vervoer. De verwerking van ladingstromen via IT wordt gemakkelijker, ten koste van de papieren afhandeling. De kortere doorlooptijden en kleinere foutenkans besparen kosten.

Verbeteren goederen doorstroming in de haven

Als een ontvanger de goederen niet op tijd ophaalt, dan krijgen rederijen en terminals meer mogelijkheden om lading buiten de haven op te slaan. Dit voorkomt congestie in de haven.

Totstandkoming

De Rotterdam Rules zijn het resultaat van intergouvernementele onderhandelingen in de periode 2002 tot 2009. De onderhandeling vonden plaats onder auspiciën van de United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL), nadat Comité Maritime International (CMI) op verzoek van UNCITRAL de basistekst voor het verdrag had voorbereid. Op 11 december 2008 heeft de Algemene Vergadering van de VN de Rotterdam Rules aangenomen.

Ondertekening

Op 23 september worden de Rotterdam Rules officieel ondertekend door de landen die zich er nu al achter scharen. In deze landen treedt het verdrag dan nog niet meteen in werking. Eerst volgt het ratificatieproces in de betreffende landen. Als 20 landen de Rotterdam Rules hebben geratificeerd, dan treedt het verdrag één jaar daarna officieel in werking.

Ondersteuning

Veel organisaties zoals de Internationale Kamer van Koophandel (ICC), de World Shipping Council (vervoerders van/naar de VS), het Comité Maritime International (CMI), National Industrial Transportation League (Amerikaanse verladers), de International Chamber of Shipping (ICS), European Community Shipowners' Associations (ECSA) en scheepvaartorganisatie BIMCO hebben hun regeringen inmiddels al aangeraden de Rotterdam Rules te aanvaarden.

Betekenis voor Nederland

Landen met een open economie die afhankelijk zijn van internationale handel, zoals Nederland, profiteren van de Rotterdam Rules. De Nederlandse delegatie heeft dan ook zeer actief bijgedragen aan de totstandkoming van het verdrag. Vanwege deze actieve bijdrage heeft de Algemene Vergadering van de VN het verdrag de naam Rotterdam Rules gegeven. Daarnaast is Nederland gastheer van de officiële ondertekening van het verdrag.

Het is uniek dat een VN-verdrag naar de stad Rotterdam wordt vernoemd en dat de officiële ondertekening in Rotterdam plaatsvindt. Dit bevestigt de positie van Nederland als innovatief transportland en logistieke hub.